

Informator	2023/2024	
Tytuł oferty	Rynek instrumentów pochodnych	
Sygnatura	231230 - 2911	3 pkt. ECTS
Prowadzący	dr Marek Lusztyn	

A. Cel przedmiotu

W czasie wykładu studenci zostaną zaznajomieni z najważniejszymi instrumentami pochodnymi. Pozną mechanizm funkcjonowania rynku instrumentów pochodnych oraz motyw, którymi kierują się na rynku jego uczestnicy.

B. Ogólna charakterystyka zajęć (abstrakt)

Definicja i klasyfikacja instrumentów pochodnych.

Charakterystyka i wykorzystanie kontraktów terminowych forward (w tym FRA) i futures. Charakterystyka opcji, strategie opcyjnie hedgingu i spekulacji. Swapy - FX swap, IRS, CIRS. Charakterystyka kredytowych instrumentów pochodnych, w tym CDS.

C. Przedmiotowe efekty uczenia się

Wiedza	<ol style="list-style-type: none"> 1. Student po odbyciu zajęć powinien wiedzieć czym są instrumenty pochodne. 2. Student po odbyciu zajęć powinien wiedzieć jakie są rodzaje instrumentów pochodnych i jakie są podstawowe metody ilościowe wyceny instrumentu lub pozycji. 3. Student po odbyciu zajęć powinien wiedzieć do czego służą instrumenty pochodne.
Umiejętności	<p>Student powinien umieć dokonywać wyceny waniliowych instrumentów pochodnych.</p> <p>Student powinien umieć oceniać szanse wynikające ze stosowania instrumentów pochodnych.</p> <p>Student powinien umieć oceniać zagrożenia wynikające ze stosowania instrumentów pochodnych</p>
Kompetencje społeczne	<p>Student powinien rozumieć, że instrumenty pochodne mogą być zagrożeniem dla stron transakcji</p> <p>Student powinien rozumieć, że instrumenty pochodne mogą być zagrożeniem nie tylko dla stron transakcji nimi, ale także dla reszty społeczeństwa</p>

D. Tematyka zajęć

- 1 Definicja instrumentu pochodnego (derywatu). Podstawowe sposoby wykorzystania instrumentów pochodnych (hedging, spekulacja, arbitraż). Klasyfikacja instrumentów pochodnych.
- 2 Klasyfikacja instrumentów pochodnych - dokończenie. Kontrakty terminowe forward. Wykorzystanie.
- 3 FRA. Kontrakty terminowe futures - charakterystyka.
- 4 Kontrakty terminowe futures.- przykład wykorzystania w spekulacji, zmiany stanu rachunku depozytowego. Wady futures jako narzędzia hedgingu.
- 5 Kurs terminowy. Przykłady: walutowy kurs terminowy, kurs terminowy kontraktu na akcje. Opcje waniliowe - podstawowe kategorie i parametry.
- 6 Proste i wybrane złożone strategie spekulacji opcyjnej.
- 7 Proste strategie hedgingu z wykorzystaniem opcji. Wybrane złożone strategie hedgingu za pomocą opcji.
- 8 Czynniki wpływające na premię opcji. Analityczna wycena opcji.
- 9 Uczestnicy rynku FRA i swapów finansowych oraz motywy zawierania transakcji.
- 10 Swapy - charakterystyka, FX swap. IRS.
- 11 CIRS. Ryzyko związane z wykorzystaniem CIRS w spekulacji i hedgingu.
- 12 Kredytowe instrumenty pochodne. Przesłanki rozwoju rynku. Zagrożenia. CDS.
- 13 Przykłady innych rodzajów kredytowych instrumentów pochodnych. CLN jako instrument nie kreujący wtórnego ryzyka kredytowego.
- 14 Opcje egzotyczne i inne nietypowe derywaty - przykłady. Derywaty wmontowane w inne instrumenty finansowe - przykłady.
- 15 Podsumowanie. Skala rynku derywatów - świat, Polska. Użyteczność derywatów; zagrożenia.

E. Literatura podstawowa (obowiązkowe podręczniki)

J. Hull, Kontrakty terminowe i opcje. Wprowadzenie, WIG-Press, Warszawa 1998; E.Wiśniewska, Giełdowe instrumenty pochodne, CeDeWU, Warszawa 2007.

F. Literatura uzupełniająca

A. Fierla, Opcje na indeksy WIG20 i WIG30. Strategie spekulacji, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2014; P. Mielus, Rynek opcji walutowych w Polsce, K.E.Liber, Warszawa 2002; I. Pruchnicka-Grabias, Pochodne instrumenty kredytowe. Systematyka, wycena, zastosowania, CeDeWu, Warszawa 2011; I. Tymuła, Swapy finansowe, Biblioteka Menedżera i Bankowca, Warszawa 2000, Zajac J., Instrumenty pochodne stóp procentowych i kursu walutowego, KE Liber, Warszawa 2001.

G. Najważniejsze publikacje autora(ów) dotyczące proponowanych zajęć

Doświadczenie zawodowe lub doświadczenie dydaktyczne: 1. Redakcja naukowa monografii naukowej "Polska bankowość w czasie pandemii Covid-19", rok wydania: 2022, wydawca: Europejski Kongres Finansowy, wydawnictwo Centrum Myśli Strategicznych. 2. "Weryfikacja historyczna modeli wartości zagrożonej - zastosowanie wybranych metod dla rynku polskiego w okresie kryzysu finansowego", Ekonometria, 1, 2013. 3. "Model wartości zagrożonej z uwzględnieniem baniek spekulacyjnych - przykład polskiego rynku akcji", Studia i Prace Kolegium Zarządzania i Finansów SGH, 1, 2013. W okresie ostatnich pięciu lat pełniłem funkcję Wiceprezesa Zarządu ds. zarządzania ryzykiem w dwóch bankach o znaczeniu systemowym (O-SII) oraz funkcję Prezesa Zarządu banku o znaczeniu systemowym. Nominacje na te role były każdorazowo poprzedzone oceną Komisji Nadzoru Finansowego w zakresie oceny odpowiedniości członka organu nadzorowanego obejmującej m.in. wiedzę merytoryczną w zakresie sprawowanej roli zgodnej z tematyką zajęć wykładowych. W czasie mojej kadencji banki te zdobyły globalne wyróżnienia w zakresie m.in. najlepszego banku inwestycyjnego w CEE, najlepszego w Polsce banku w zakresie usług skarbowych, najlepszego cyfrowego banku dla przedsiębiorstw w CEE. Moja dotychczasowa działalność dydaktyczna na SGH obejmowała prowadzenie zajęć i seminariów dyplomowych w zakresie zarządzania ryzykiem finansowym, instrumentów pochodnych oraz bankowości międzynarodowej.

H. Sygnatury wymaganych prerekwizytów

nie są wymagane

I. Wymiar i forma zajęć

	Stacj.	Sb.Niedz.
Ogółem:	30	14
Wykład	30	14

J. Elementy oceny końcowej

egzamin tradycyjny-pisemny (4-6 pytań)	20%
egzamin ustny (1 - 3 pytania)	20%
inne (Krtkie sprawdziany pisemne i prace domowe)	60%

K. Wymagana znajomość języka obcego

nie jest wymagana

L. Kryteria selekcji

Lista rankingowa

M. Metody prowadzenia zajęć

Wykład